

Úr Suðuroy

Tað siget um 5 umsóknarar til kommunuleknaembætið á Tvoroyri, harav 2 feroingar og 3 danir; men hetta er tó ikki váttat. Tað er líka mikið við tí, um tað so er ein dani ella ein feroingur, ið fær embætið, bert tað eydnast at fáa ein líka so dugnaligan lekna aftur, sum tann ið fór. Eisini má tað liggja teimum greitt ið hava tað avgerandi orðið í hesum týðningarmikla máli, at ikki ber til at seta ein lekna í hetta embæti, uttan ein, ið raskur er at ferðast yvir fjøll.

Mánadagin í hesi vikuni kemur íslendskur trolari á Tvoroyri eftir manning, 17 av Tvoroyri og 2 úr Hvalba. Ja, soleiðis noyðast okkara sjógarpar at fara burtur í onnur lond fyrri at vinna sær ta neyðturvuliga inntøkuna, ið krevst til lívuppihald. Hetta má sigast at vera bæði syndarligt og skammiligt fyri okkara land. Ein kann eisini spyrja hví hetta er so, tá tað verður sagt, at okkara samfelag er eins væl skipað og onnur.

Sum frásagt í seinasta blað, kom kolaskipið hjá Hvalbingum fyrri tað óhepp at bróta millumakasilin, og hevur tað eisini verið ógviliga ringt við at fáa nakað annað skip í farmasigling, meðan Skarvasteinur liggur. Tað eru ymiskir menn, sum hava fingið oyðiblað frá F. F., har á teir skulu velja sær søknarformann fyrri komandi ár.

Sunnudagin var Sjonleikarfelagið á Tvoroyri í Hvalba og vísti sjónleikin »Ástarbragð«. Tað er meira sjáldsamt at slíkt verður sýnt í Hvalba, og tað er tí altíð stúgvandi fult av fólki, og tá holið er trøngligt, har sjónleikurin fer fram, átti tað at verið betur fyri reikad, soleiðis at tað bleiv fyrst sýnt fyri børnum og síðani fyri vaksnum, og ikki á tann hátt, at hvør trøngdi annan fyrri at sleppa inn. Annars er tað at siga, at tað frá áskoðarum átti at verið víst ein meira hóskandi og samlig framferð.

Tann innkomni peningurin verður latin sum ein hjálp til tey illastøddu í Ungarn, ið trøngja til ta hjálp, tey kunnu fáa.

Í Stóru Dímun sigast at vera 300 seyðir dripnir, harav 200 eru selðir til D. J. Thomsen í Hvalba, og um leið 60 til Richard Thomsens handil á Tvoroyri.

Tíðindamaður.

SOSTURIN Viðmerkingar

Tað stóð ein ógvilg grein um drykkjuskap í Klakksvík í 14. sept. nú um dagarnar. Eftir greinin at døma gongur allar ungdomurin og meginparturin av teim eldru við fullur í heilum — av sprit.

Nóg av tí, hetta blað skrivur um Klakksvíkina, fellur okkum øðrum undarligt í eyguni. Ein stúrsar við og slær seg fyri bróstið við at lesa hesar marghátligu greinastubbar.

At viðkomandi í hesum fornum ger dekaní nóg av, man einki vera at ivast í, men eitt stendur fast: ov mikið verður drukkið bæði av einum og øðrum, og ikki kemur alt logligar vegir. Hetta gildir allar Feroar. Her má vera eitthvørt ógvuliga álvarsamt brek, og man tað í fyrstu atlugu ikki vera sjálv rúsdrekkaálggávan, ið tingmenn okkara sum flongdir smádreingir royna at krúpa undan, hóast teir fullvæl vita, at hon er einki minni enn ein sjálmorðsroynd, ein lóg, ið rekur unglingar og aðrar við út í lógløys og fær teir at drekka ymisk slog av eiturkendum lógi.

Ráðini eru einans: Vit mugu í bræði fáa eina forsvarluga og tíðarhóskandi lóggávu, ið kann koma tí

skaðiligi loyvdar. og ovurdrykkjuskapinum til lívs. Lógarinnar jarnleinkjur mugu loysast; vit mugu fáa eina frælsari rúsdrekkaálggávan. Tað er ein royndur lutur, at einki gott hevur staðist av nógaldandi skipan.

Havnarmaður.

MILLUM UNGFÓLK

Tey vóru komin aftur av brúdleypsferðini seint kvöldið fyrri, men hann fekk tó eyguni sundur eina lotu — tá konan fór av seingini um 9 tíðina. Gjøgnum tey hálvopnu eyguni fróddi hann seg yvir sjónina, meðan hon skoðaði limir og líðir framman fyrri speglinum, áðrenn hon læt seg í morgunkjolan. So rýndi hon út í køkin. Væl hyrdur legði hann seg aftur, alt meðan hann hugsaði minni hetta vakra sprundið, ið hann hevði fingið til konu — og so ikki at gloyma pengarnar, ið fylgdu við henni.

Hann vaknaði við einum kossi á ennið, og leitaði at tebakkanum við tí frálíka morgunmatinum. So ótu tey, og tosaðu um minni frá brúdleypsferðini. Meðan hann drakk hin triðja kaffikoppin og roykti eina sigarett og matfóðið vókur orð um heimsins vakrasta sprund og allra bestu húsmóður, segði hon mjúklíga: »Var kaffi gott.«

»Ja, heilt einastandandi.«

»Og eggjóð, var tað nóg væl kókað?«

»Ja, akkurat sum eg vil hava tað.«

»Legði tú merki til, hvussu breyðið var bakað?«

»Ja, sjálvandi, — eg át ikki minni enn fimm stykkir.«

Hon reisti seg, peikaði at klæðunum, ið lógu so smøgt samanlagað, ónaði klædnaskápið og vísti honum, hvussu vakurt klæðningurin hekk. Síðan tók hon skógvarnir, ið beinanvegin skygdu av reinleika.

Hon leitaði uttar í køkin. Hann legði seg aftur eina lotu. Hvat var hetta ikki frálíkt. So kom hon innaftur, kýndi honum, so hann vaknaði, og tá hann aftur hevði fest sær í eina sigarett, spurdi hon:

»Tær dámdi kaffi?«

Hann nikkaði.

»Og eggjóð?«

»Virkuliga herligt.«

»Og breyðið?«

Hann nikkaði aftur.

»Og tú sást, hvussu klæðini hingu, hvussu skógvarnir sóu út?«

»Ja, elskaða, tú ert mær ein Guds gáva.«

Hon tók ein stóran royk: »Í morgin byrjar gerandisdagurin.«

»Ja, tíverri,« segði hann.

»So vóni eg, at tú hevur gjørt teg væl kunnigan við alt, tí í morgin hevur tú sjálvur at halda skil á øllum tí, ið hoyrir tær til, leggja klæðini saman, hanga klæðningin upp og busta skógvarnar. Morgunmatin vil eg hava upp á seingina, áðrenn tú fert til arbeiðis, akkurat sum eg havi gjørt alt í dag.«

Tey høvdu ikki verið gift rættuliga leingi, tá kurlar komu á hjúnarbandi. Tað var sum vanligt mest hon, ið knarraði. Hann sat bara og sá syrgin út — hann hevði aldri áður sæð hetta elskaða andlitíð so rúkkat av vreiði.

So mikið glæðari gjerdist hann, tá hann sá rukknar fara burtur, og andlitíð aftur vera sum vanligt.

— Á — stamaði hann, og skuldi kyssa hana — nú sært tú ikki so ill út longur, tú hevur frygivið merki?

— Frygivið tær? Nei. Eg bara hvíli andlitíð.

UNGARN

Hóast uppreisnin í Ungarn varð kovd í blóði, og russar settu nýggja stjórn har við Kadar á odda; so vilja menn ikki geva seg undir. Blóðigir bardagar eru víst ikki nú, men størstreikur eru um mestum alt landið, og í Buda-Pest munnu ikki arbeiða meir enn eini 20 pst. av fólkinum.

Krøvini, arbeiðararnir seta fram, eru: At Kadar fer frá og Nagy aftur verður forseti landsins, at frí val verða útskrivað, og allir flokkar fáa loyvi at stilla upp, og fáa loyvi at virka frítt, at landið verður frítt og óheft av russum, og at russiskir hermenn fara av landinum.

Sum kunnugt vóru øll 3 líðini hjá Kí Feroymaestistar í ár. Beinan vegin varð einki gjørt burtur úr hesum mikla sigri, men í kvöld heldur Kí stóra siguraveitslu. Har verður borðreitt við alskyns góðgæti, ymiskt verður til teitis og dansur omaná.

Seinasta sunnudag varð nýggj leikvøllurin í Fuglafirði vígdur. Hópur av fólki var til staðar og í veitsluni um kvöldið luttóku umleið 250 fól. Ein sannur merkisdagur fyrri ítróttaungdómur í Fuglafirði.

So góð var undirtøkan við mannsfímléikunum í Klakksvík, at tað nú eru vorðin 2 líð við Óla Dahl og Ova Frederiksen sum leiðarum.

Tað er veruleiki:

at javnaðarmenn lögdu fram uppskot — ið um forskotsrindan til fiskimenn longu áðrenn seinasti heimsbardagi byrjaði.

at javnaðarmenn longu undir seinasta heimsbardaga høvdu frammi fullfíggjg uppskot um, at øll her á landi skuldu koma undir almenna fólkatrygging — fáa pensión.

at tað var J. H. Danbjørg, ið reisti málið um lonjavnjngargrunnin.

at tað vóru fólkaflokks- og sambandsmenn, ið lögdu 50 pst. toll á allar el-lutir, so skjótt sum SEV var ein veruleiki.

at tað hevði verið betri at havt 10 fólkaflokkspurvar á takinum enn 1 í landsstýrinum.

Hin næsareyða tíðin byrjaði við »bardaganum millum hin fáteka mannin og snapsin«. Tað var í tí tíðini, hvørs sanna andlit var hin ræðugasti veseidómur í túsdandals heimum, ið tíðini, tá fólk nýttu brennivín at pussa vindeygur, onvar og eina 3 pelar at koma tannilskuna við, ið tíðini, tá arbeiðarar slitu meira enn teir vóru mentir enn einar 12-14 tímar dagliga og so tá vikan var at enda vórðu ríknir í krambúðina — av arbeiðsgevaranum — at keypa brennivín. Hvønn friggjadag lat hon lonina, men hvønn mánamorgun hevði hann hvørt oyra aftur í kassanum, meðan teir neyðars devlar slitu og stræðu við kløddunum hangandi í lepum um hitt boygda líkamið.

veitst tú

at USA hevur eitt árligt framleiðslutap upp á 3,5 milliardir kr. orsakað av drykkjuskapi.

at Íslendingar drekka meira mjólk enn nakað annað fólk í heiminum — 2½ l. um dagin upp á fólkíð.

at amerikanskir vísindamenn nú hava funnið høvuðsgrundarlagið fyrri framleiðslu av gulsótt-vaksinu.

at tað í fyrra helmingi av 1956 fór fram ein brotsgerð hvørt 12,2 sekund í USA.

at 70 pst. av heimsins børnum ikki hava regluliga skúlagongd.

at Ferguson traktor-verksmiðjurnar selja vørur sínar í 115 londum og at ársolan er 3 milliardir kr.

at prædikumaðurin, Billy Graham hevur stovnað egid filmsfelag, hvørs enda, mál er at gera »gagnligar undirhalds-filmar«.

at í 1873 fingi vit heitini krónur og oyru í staðin fyri ríkisdálar, mark og skilling.

at tann størsti gullklumpurin, ið nakrantíð er funnin, vá 12-1300 kg. og varð seldur fyrri 5 millj. kr.

at Gotaverken í Göteborg ætlar at byggja sleipstøð til 60- og 80.000 tonsara.

Kring um heimin í 80 dagar
er bók, ið kend er víðan um heim. Nú hevur kvikmyndarframleiðari í Hollywood gjørt kvikmynd burtur úr hesi bók. Jules Verne, ið ger hesa ferð kring um heimin, ferðast víða um land og yvir tey stóru verðinshovini. Tokið, ið nýtt varð í upptøkuna, var eitt lítið »hobby«-tok, og »verðinshavið« ein 100 m. langur brunur, skipið 3-4 m. langt, aldurnar 10 cm høgar o.s.fr.; men eingin heldur annað, enn at kvikmyndirnar eru full komuliga náttúrligar, upplíknar í ymsum londum og á tí villa Atlantshavinum.

Crepenylonsokkarnir — teir elasmáu sokkarnir, ið sita eftir beininum — fáast nú í 20 denier. Heimsins tynstu — 10 denier sokkarnir — eru so tunnir, at teir halda einans til eitt kveld. Crepenylonsokkarnir eru ógvuliga haldbarir tí maskarnir kunnu ikki fara.

Kvinnan

Torført hevur gingið hjá kvinnunum at vinna javnbjóðis rætt við mannin. Nú hava kvinnurnar valrætt í flestu londum, og í Norðanlondum hava tey javnbjóðis arbeiðsrætt í pappirinum, men rættuliga nógvir tveirleikar gera seg galdandi, so reint praktiskt eru framvegis nógvi brek; almikið, ið forðar kvinnur at hevja stóðu sína í munn til mannin í Danmark fáa kvinnurnar ikki somu løn sum mennirnir. Tó at tær í vissum fornum eru á hædd við mannin í løn, verður niðurstøðan tann, at kvinnurnar einans fáa 70 pst. í løn í mun til mannin. Í Feroym er verri vordíð. Her er grundlønin hjá kvinnunum í flestu fornum sett til 100 oyru, men kvinnurnar fáa einans 40 oyru. So státt restar nógvi her, og stórtok mugu takast, áður enn kvinnan eigur sama menniskjurætt sum maðurin.

Kortini eiga kvinnurnar ikki at kenna seg sum ein undirlutaskapning, tí intelligensroyndirnar vísa, at intelligensin hjá kvinnunum er full so høg sum mannsins. Psykotekniskar royndir vísa, at dreingir víðvíkjandi tekniskari vitan standa fremri enn genturnar, men hetta hevur ivaleyst samband við uppalingina. Gentubørnini fáa stóðugt dukkur at spæla við, meðan dreingirnir fáa mekanískt leikutøj, Málsliga standa genturnar fremri enn dreingirnir, og hvat evnnum í samband við próvtøkur víðvíkir, hava genturnar einki at bera ótta fyrri, og tað er ein royndur lutur, at í arbeiðslivinum standa kvinnurnar einki aftan fyrri mannin.